

TEVHİDİ TEDRİSAT'A DÖNÜŞ

3 Mart 1924' de Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin üç önemli devrim yasası kabul edildi. Bu yasalarla uluslaşma ve laik devlet yolunda yapılacak köklü değişimlerin yolu açıldı. Birinci yasayla Hilafet Makamı kaldırıldı, devlet yönetimindeki iki başlılık olasılığı ortadan kalktı. İkinci yasayla Şer'îye ve Evkaf Bakanlığı ile Genel Kurmay Bakanlığı kaldırıldı, din ve ordu siyaset dışı bırakıldı.

Türk Devrimi'nin üçüncü yasası "Tevhidi Tedrisat" ile eğitim ve öğretimde birlik sağlandı. Bu yasa, diğer devrim yasalarıyla birlikte, Anayasa'mızın 174.maddesinde koruma altına alınmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin "Kuruluş"unda yeni insan, yeni toplum, yeni kuşakların laik ve ulusal kimlikli yetiştirilmesi hedefe konulmuştur. Bu yüzden eğitim ve öğretim bir devlet politikası olarak ele alınmıştır.

Osmanlı döneminde hem dinsel eğitim veren medrese gibi okullar hem de çağdaş eğitim veren okullar bulunuyordu. Bu ikili eğitim sistemiyle iki türlü insan yetişiyordu. "Kuruluş"ta bu ikiliğin ortadan kaldırılması amacıyla Tevhidi Tedrisat Yasası çıkarıldı. Bu yasayla bütün öğretim okulları Maarif Vekaleti' ne / Eğitim Bakanlığı'na bağlandı. Medreseler kapatıldı. Liselerden Arapça ve Farsça dersler kaldırıldı. İlköğretimdeki din derslerine son verildi. Tek kanaldan laik eğitim başlatıldı.

Mustafa Kemal Türkiye Cumhuriyeti'ni dine değil akla ve bilimsel düşünme yöntemine dayandırmıştır. Cumhuriyet'imizin eğitim politikası da laik eğitim, eğitim birliği, Cumhuriyet'in temel ilkeleri doğrultusunda eğitim, herkesin eğitimden eşit şekilde yararlanması temeline dayanır.

Milli Eğitim Sistemimiz günümüze gelinceye kadar siyasal iktidarlarca hep yaralanmış, özünden uzaklaştırılmıştır. Köy Enstitüleri ve Yüksek Öğretmen Okullarının kapatılması eğitim sistemimizi çökerten ilk adımlardır. Arkasından ikili eğitim ve bilimsel eğitim yapan okulların yanında dinsel eğitim yapan okulların açılması, sayılarının hızla artırılması gelmiştir.

1950 yılında çok partili sisteme geçildi. Bu " Kısmi Karşıdevrim" sürecinde ülke yönetimine gelen siyasal iktidarlarca Cumhuriyet'in "Kurtuluş" ve "Kuruluş" ilkelerinden ödünler vermeye başlandı. Bu süreç 1980 asker darbesinden sonra daha da güçlendi, din dersleri zorunlu seçmeli ders yapıldı. Akan yıllar içinde yasalarda laiklik ilkesini aşındıran, laik eğitimi dinselleştiren değişiklikler yapıla geldi.

Karşıdevrim süreci, 2002 yılında iktidar olan ve ömrü uzun süren Siyasal İslam görüşündeki partiyle devam ediyor. Bu dönemde eğitim sistemi de altüst edildi. "Laik ve Atatürkçü" kuşağın karşısında "dindar ve kindar" bir kuşak çıkarmak için ortam hazırlandı. Özellikle gereğinden çok sayıda açılan İmam Hatip Okullarıyla Tevhidi Tedrisat aşamalı olarak uygulamadan kalktı, eğitim ve öğretim

birliği bozuldu. Her yıl açılan ve sayısı artan İmam Hatip Okulları'yla laik ve bilimsel eğitimin yanında dinsel eğitim de yerini aldı, yeniden ikili eğitim sistemine dönüldü.

2002 yılında ÷lke yönetimine gelen ve günümüze kadar devam eden Siyasal İslam görüşündeki iktidarlar hedefe, "İmam Hatip Liseleri'nin genel liselere dönüştürülmesini" koydu. 2002 yılında sayısı 450'yi bulan İmam Hatip Liseleri'nde 71 bin öğrenci bulunmaktaydı. 2013 yılına gelindiğinde, İmam Hatip Ortaokulu ve Liseleri'nin sayısı 2074'e ve öğrenci sayısı 714 bine ulaşmıştı. 2020 yılında bu sayılar 5138 okul ve 1. 3 milyon öğrenciyi bulmuştur.

1997 yılında " Sekiz Yıllık Kesintisiz Zorunlu İlköğretim Yasası " uygulanmaya başlamıştır. Böylece ilkokuldan sonra okutulmayan çocukların bir bölümü okula kavuşmuş, ilkokuldan sonra ortaokula giden öğrencilerin büyük çoğunluğu ikili öğretimden kurtarılarak eğitim birliği içine alınmıştır. Ama bu uygulamanın ömrü uzun olmamıştır. Çıkarları için dinden elini çekmek istemeyen siyasetçilerce yasa delinmiştir. Önce beşinci sınıftan sonra öğrencilerin isteğe bağlı olarak Kuran Kurslarına gitmeleri sağlanmıştı. Sonra da " 4 + 4 + 4 Kesintili Eğitim Yasası " çıkarılarak sekiz yıllık eğitim ortadan kaldırılmıştır.

Günümüzde uygulanan dörder yıllık kesintili eğitim sistemiyle, bütün okullar medreseye dönüştürülmekte, İmam Hatipleşmektedir. Dört yıllık ilkokuldan sonra başlayan İmam Hatip Ortaokulları, dört yıl sonrasında başlayan, üstelik erkek ve kız olarak ikiye ayrılan, İmam Hatip Liseleriyle "dindar ve kindar nesiller" yetiştirilmektedir.

Anayasa'nın 42.maddesi: "Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve devrimleri doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz" demektedir. Ama bir kararnameyle Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat yasası değiştirilmiş, Atatürk ilke ve devrimleri ile Cumhuriyetin temel değerlerine bağlı öğrenciler yetiştirmek görevi Bakanlığın görev tanımından çıkarılmıştır.

Yıllar içinde Orta Eğitim Kurumları Yönetmeliđi'nde bilimsel ve laik eğitimi bitirecek köktenci değişikliklere devam edilmiş, tüm orta eğitim kurumlarına "ibadethane" zorunluluğu getirilmiştir. Yine Temel Eğitimden Orta Eğitime geçiş sınavlarında okul tercihi yapmayan öğrenciler İmam Hatip Okullarına yerleştirilmiştir. Günümüzde ise Diyanet İşleri Başkanlığı okul öncesi eğitimin yanı sıra dinsel eğitim de vermek amacıyla anaokulu açmaya başlamıştır. Böylece 4 -6 yaş gurubu Kuran Kursları'nın okul öncesi zorunlu eğitimden sayılmasının hedefe konulduğu gör÷lmektedir.

Laik ve milli eğitim sistemimizin Tevhidi Tedrisat Yasası esas alınarak yeniden yapılandırılması ÷lke gündeminin öncelikli konusudur.

Güngör Berk